

NVE - konsesjonsavdelingen

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

12.06.2014

Vår ref.
(Bes oppgitt ved svar)
14/1838 -3

Deres ref.

Vår saksbehandler
Wenche Hjelmseth, 916 22 005
wenche.hjelmseth@statskog.no

Høringsuttalelse på revisjonsdokument for Røssågareguleringen

Det vises til revisjon av vilkårene for Røssågareguleringen i Hemnes, Hattfjelldal og Grane kommuner – Høring av revisjonsdokument av 27.02.14.

Statskog er største grunneier i området og eier av Røssvatnet –Tustervatn, Gluggvatn og det meste av de andre regulerte vann, som Bleikvatnet, Stormyrbassenget, Elsvatn, Svartvatn og Målvatn.

De berørte kommunene har hatt en felles arbeidsgruppe som laget en rapport som beskriver mye av de utfordringer som reguleringen har skapt. Mange av de problemstillinger og krav som er tatt opp, berører Statskog som grunneier, og Statskog støtter disse.

I vår uttalelse kommenteres en del av disse tema og andre forhold.

Skogsveier

Ved utbyggingen på 1950-60 tallet ble fløtningsmulighetene borte, samtidig kom også maskinene inn i skogbruket. Det ble bygd skogsveier som erstatning og mange av disse veiene er også reserveløsninger for adkomst til gårder og Statskogs areal. Det er skjedd en stor utvikling siden veiene ble bygd og ikke alle veier tilfredstiller dagens krav for å kunne brukes til gårdsdrift eller tømmertransport. Det bør gjøres en kartlegging av dette og foretas en oppgradering av disse veier der det er nødvendig.

Stormyrbassenget

Viktig at det selvpålagte kravet til stabil vannstand i Stormyrbassenget følges opp, jfr. innspill fra kommunene.

Friluftslivet

Båtutsett

Både Røssvatnet og de andre regulerte vatn, samt omliggende arealer, er viktige utfartsområder gjennom hele året for lokalbefolkningen, hytteeiere og befolkningen fra Mo i Rana og Mosjøen.

Bruken av områdene har endret seg over tid og ikke minst båtbruken.

Nedtappede strender og skiftende vannstander, gjør det vanskeligere med båtbruk og -utsetting. Det er lagt til rette for båtutsetting på en del steder for, men dette bør forbedres og viderutvikles.

Det bør gjøres en kartlegging rundt Røssvatn/Tustervatn/ Stormyrbassenget og Bleikvatn og valg av steder hvor det etableres båtutsettingsplasser og gjøres tiltak for å lette tilgang og bruk av båt i disse vatn.

Merking av grunner –Røssvatn

Skiftende vannstander gjør det i perioder mer krevende med båtferdsel. Det er gjort en jobb med merking av disse. Men for at dette skal fungere tilfredstillende, må det følges opp, ikke bare med etablering, men også i driftssammenheng.

Erosjonsskader

Enkelte områder har fått store erosjonsskader. Kartlegging og oppfølging er nødvendig i flere områder, jfr også innspill fra kommunenes arbeidsgruppe.

Fiske

Fiske i vatnene og elvene i området har lange tradisjoner. Skade og forringelse på fiske ble i liten eller ingen grad erstattet i forbindelse med Røssågareguleringen.

Med dagens reguleringspraksis er overløpsflommer/spyleflommer nesten borte, dvs det blir verken rensing av elveløp eller tilførsel av fisk til mindre kulper i de delvis tørrlagte elvestrekninger.

Bleikvasselva - Røssåga

Knyttet til Bleikvasselva og Røssåga bør de tørrlagte strekningene kartlegges med sikte på etablering av terskler som bedrer miljø og fiskemuligheter, se også innspill fra Hattfjelldal og Hemnes kommune.

Gluggvasselva, Vefsna, Trapper, utsettingspålegg m.m.

Reguleringsbestemmelser for overføring av vann fra Vefsnavassdraget til Røsvatn ble fastsatt i kgl. resolusjon desember 1960. Her fremkommer det blant annet: «*Dersom ombygging eller justering av laksetrappene i den berørte del av Vefsna viser seg nødvendig, skal Røssåga kreftverk være forpliktet til å bekoste de nødvendige arbeider....*». Det forventes at dette blir fulgt opp i og med at laksetrappene i den berørte delen av Vefsna er i liten grad vedlikeholdt de senere år pga stegt elv og G.Salaris smitte.

Det vises til tidligere tiltak i Gluggvasselva. Det er ikke gjort undersøkelser etter 2004. Dette er nå 10 år siden. Elva har svært lav vannføring i store deler av året. Det bør vurderes om det skal gjennomføres en utbedring av tidligere terskler og bygge nye teskler for å gjøre intrykket av elva bedre estetisk enn det er i dag. Samtidig som forholdene for fisken kan forbedres. Øvre deler av vassdraget har svært liten vannføring og fremstår deler av året som relativt tørr. Det bør gjøres tiltak i Gluggvasselva for å øke vanngjennomstrømningen i deler av elva og forbedre forholdene for fisk og estetikk.

Fiske i Røssvatn inkl. kultiveringsplan.

Det vises til 7.3.12 Fisketiltak i Røssvatnet.

Røsvatnet er en stor innsjø med mange brukere i de ulike deler av innsjøen og lokalt er det delte meninger om hva som er beste matfisk, ørret eller røya.

Vi mener det er grunn til å stille spørsmålsteget ved NINAs konklusjon ved opphøring av utsetting av ørret i Røssvatnet. NINA går langt i konkludere med at det er økt rekruttering til Røssvatnet.

Det er gjort flere kartlegginger av fisken i Røssvatn opp igjennom årene. Vi stiller oss derfor noe undrende til NINA`s konklusjon i deres rapport fra 2013, da det synes som de konkluderer på faktorer som ligger utenfor deres undersøkelser.

Statkraft konkluderer også i sitt revisjonsdokument med at utsettinger ikke er nødvendige i Røssvatnet, pga økt rekrutering i nedslagsfeltet. Det er så langt vi kan se ikke gjort undersøkelser som underbygger NINAs og Statkrafts konklusjoner. Det er ikke gjort undersøkelser som dokumenterer den økte rekruteringen til Røssvatnet fra omkringliggende innsjøer og bekker. Hvordan en da kan konkludere med oppheving av et pålegg basert på antagelser rundt faktorer som ikke er undersøkt fremstår for oss som noe underlig. Statskog forventer at Statkrafts pålegg for opphjør av fisket i Røssvatnet opprettholdes og eventuelt endres i samråd med fiskerettighetshaver m.fl.

Elsvatn, Ugelvatn , Stemtjønn – utsetting

Som en følge av Statkrafts aktivitet i Nedre Elsvatn har dette medført enkelte utfordringer for fisken. Det har blitt satt ut røye i mange år. Men det tyder på at denne får dårlig tilslag i bestanden. Statkraft bør vurdere om det burde gjøres fysiske tiltak i innsjøen for å forbedre forholdene for Røya i vannet. Om utsetting ikke skulle vise seg å være det beste tiltaket for å forbedre fiskeforholdene i innsjøen bør pålegget omgjøres til andre tiltak som har minst like god effekt på fiskebestandene som et utsett med godt tilslag ville fått.

For tiltak og aktivitet knyttet til fiske vil det være viktig å etablere gode samarbeidsordninger med brukergrupper og rettighetshavere.

Med hilsen

Wenche Hjelmseth
Regionsjef Helgeland

Gustav Busch Arntsen
Jakt og fiske konsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 0

Kopi til:

Hattfjelldal kommune
Hemnes kommune

O.T. Olsens vei 3A
Sentrumsveien 1

8690
8646

Hattfjelldal
Korgen